

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Brage og Idun

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Brage og Idun", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1839_617_1-txt-shoot-idm106/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Til Bruden (af Elatsrød Brøndsted i Rbhvn.) 299.
Til Adam Økenschlager (af samme) 301.
Hjemmet, (af Elatsrød Øststed i Rbhvn.) 302.
Naar mit Øie er lukt, (af Student H. P. Hulst i Rbhvn.) 301.
Hovfruen (af Præsten Grundtvig i Rbhvn.) 307.

3. Musiknummere.

1. Ved Poul Møllers Jordeførd. (Ordene af Prof. Heiberg, Musikken af Prof. Weyse i Rbhvn.)
2. Min Austrus visa. (Ord og Musik af Prof. E. G. Geijer i Upsala.)

Brage og Idun.

Der throned en Frue i *Havsgaards* Stad,
En Dronning i hedenske Dage,
Hun laved til Gilde den bedste Mad,
Som dødelig Mund vilde smage,
Hun laved saa liffig en Æblegrød,
At Kinden derefter blev lvid og rød!

Ret aldrig non glemmes den Æblemoes,
I *Havsgaard* med Hegn af Kierminder,
Foruden al Sminke, det er dens Roes,
Den glatted de runkeste Kinder,
Graaskieggen han fødte sig ung paany,
Og løfted *Idunne* med Fryd i Sky!

Idunne, ja det var den Frues Navn,
Med Paradis-Æbler i Gjemme,
Og langt var det ikke fra *Kjöbbinghavn*
Hun havde i Oldtiden hjemme,
Om *Thjadolf* fra *Hvine* jeg ret forstaaer,
Paa *Bröndshöien* laae hendes Abildgaard!

Brage og Idun, Leds. Leds. Leds. IL

As-Brage han var hendes Hjertensven,
Saa han havde godt ved at kvæde:
Den blomstrende Ungdom til ham igjen
Kun altid som Ny eller Nielig;
Thi drak paa hans Snuhed det hele Nord,
Mens han slog Guldharpen ved *Odins* Bord!

Men hvor er nu *Brage* ved *Odins* Bord,
Idunne med *Agherne* fine?
Ja, hvor er nu *Sneen*, som faldt ifjor,
Og hvor er nu *Thjodolf* fra *Hoinne*?
Hvad nytter os *Snakken* om *Oldtids* Glands,
Naar Alting er *Armod* nu hertilands?

Hvorfor dog saa vranten, høilærde Ven!
Hvad nytter det vel at fortvile?
Kan *Venner* ei mødes med *Lyst* igjen,
Vær *Veien* end tusinde *Mile*!
Ja, er det *hanske* kun for ingen *Ting*
Vi tage med *Stolthed* nu *Syvmls*-Spring!

Forvojnere *Kroppe* ei *Verden* saae,
End dem, der nu lade og losse,
Som *Fuglen* i *Luften* maa *Snekken* gaae,
Og *Vandet* med *Ilden* de trodse,
Ja, springe i *Luften* saa høit paa *Straa*,
At *Øine* som *Falkes* dem ei kan naae!

Blev *Aand* da en *Kryster*, for *Krop* fik *Mod*,
Hvad heller blev mat den af *Ælde*?
Er *Kroppen* ei henger af *Kiød* og *Blod*?
Maa *Tungledens* *Lov* nu ei gielde?
Til *Skyerne* løfter vor *Aand* sin *Krop*,
Kan selv den ei fare saa let derop?

Kan *Aand* over *Svælg* lægge *Bro* med *Konst*,
Lægge *Loft* under *Bølger* tillige,
Men prøver det samme dog kun omsonst,
I sit som i *Kroppens* *Rige*!
Kan *Tiden* og *Bummet* den bruge frit
Til *Kroppens* *Bedste*, men ei til sit!

Kan *Liner* den spænde fra *Pol* til *Pol*,
Hvor *Lyden* forplantes som *Lynet*,
Kan *Øine* den laste fra *Sol* til *Sol*,
Slet ikke til *Skade* for *Synet*;
Kan da mellem *Tider* og *Folk* den ei
Med *Ordet* sig bane en *Kongevei*!

Er det da kun *Ordet* om "Mit og Dit",
Ei *Ordet* om *Aanden* og *Livets*,
Som til i al *Verden* at fare frit
Er *Vinger* som *Lynildens* givet!
Mou *Himmelsbjerg*-*Synet*, der samler *All*,
Til *Støvtraade*-*Øiet* som *Lehn* hjemfaldt!

Saa spørger fortornt den Kæmpeaand,
Som bygde sit *Hausgaard* i Norden,
Og siger "min Træl" til den Kæmpeaand,
Hvis Værker forbause al Jorden,
Og siger til *Öret*: "Alt hvad Du seer
Er Vidner om *Aandens*, et Gran ei meer."

Han siger til *Öret*: har ei Du hørt
Mit Kvad fra de hedenske Dage
Om Dronning *Idunne*, i Lön bortført,
I Lys henlet prægtlig tilbage,
Som *Svalen* forsvinder med dunkle Kaar,
Men dages igjen i den lyse Vaar!

Af *Loke* forlokket, af *Loke* hjembragt,
Idunne kom atter tilstede,
Og *Aser*, med Ungdom og Viisdom i Pægt,
Holdt Thing under *Ashen* med Glæde,
Og *Brage* slog Harpen ved *Odins* Bord,
For skindøde Kæmper i gamle Nord!

Han siger til *Hjertet*, hvor end det slaar
For Heltene djærve og fromme:
Du spille dig smukt i din Havns Kaar,
Du før hun tilbage vel komme,
Da løses paa *Brage* og *Tungen* brat,
Mundharpen han slaar om den frudne Skat!

Da finder og *Heimdæl* igjen sin Lunn,
Og støder i den saa det runger,
Da vaagne Smaafugle i Lund og Buur,
Og sjunge med tusinde Tunger,
Da vaagner med *Odin* hver *As*, hver *Ælv*,
Forynges forklaret, forstaaer sig selv!

Da Vidslahen voxer som Rug og Byg,
Alt Aandeligt veed Man at skatte,
For Hoved da gaer ingen Pung-Paryk,
Man spørger om Karle for *Hatte*;
Kun hvem der paa Guder har god Forstand,
I Norden man kalder den vise Mand!

Da speiler *Idunne* for Viismands Blik
Sig yndig i Nattergal-Sangen,
Naar atter hun følger sin gamle Skik,
Som *Svalen* hun bølger i Vangen;
Thi folkelig Glæde i *Aandens* Smag
Forynger de Gamle hver Nysarsdag!

As-Brage sig speiler i Folkesavn
Om *Age-Thors* stolte Idrætter,
Om Hver, som har vundet sig Hadersnavn
I Tvechamp med Trolde og Jetter,
Og sidder nu henlet ved *Odins* Bord,
Saalænge *Mundharpen* har Lyd i Nord!

I Nordiske Frænder paa Mark og Fjeld!
Saa hører jeg Aanden at tale,
At spaae og at varsle om Folkehæld,
I Hytter og Høieløfts-Sale,
Landvætt, som førde fra Hedenold
En hjertelig Vidskab i Kæmpeskjold!

Han sang om en Dronning i Nørreleed,
Idanne, lyksalige Kvinde,
Som altid foryngest vor Drapesmed
Og *Aserne* alle berinde,
Med *Æbler*, som havde den "bedste Smag,"
Og taalde at glemmes til Dommedag!

Idanne hun være nu hvad hun maa,
Som klarer sig nok efterhaanden,
Saa er hendes *Æbler*, kan jeg forstaae,
Dog Smagen for *Livet* i *Aanden*,
Som skianker os Drapen, vi frydes ved,
Foryngelsens Pant i hvert Folkeled!

Udødelighed er en herlig Sag,
Naar Gleden kan vare og vinde,
Og hvem vilde græde for Taht i Dag
Hvad sikkert i Morgen vi finde!
Hvad skader os Rynke og usgraat Haar,
Naar det er os kun som den Dag igaar!

Som *Ørnen* bortførde, en Vanheldsdag,
Idanne til Jetternes Gammien,
Saa *Ørnen* os røved vor gode Smag
For Aanden og *Livet* *tilsammen*;
Som *Thjasse*, *Latinus* faac Løst og Skam,
Saasandt de var Begge i *Ørneham*!

Som *Svale* tilbage kom *Havsgaards* Diis,
Med *Æblerne* faure og sing,
For *Ørnen* da gjordes et Baal af *Ris*,
Det voldte ham Angest og Pine,
Af Blod ikke mere hans Klo blev rød,
Som *Myggen* i *Lysen* han fandt sin Død!

Det Varsel er godt, gid det sandes brat,
Latinus til Sorrig og Kvide!
Thi er han, den Skifting, end døddingmat,
Hans Rygte dog for ham mon stride,
End flager vor *Svale* ved Vindebro
Og gruer for *Ørnen* med Neb og Klo!

End hersker saa vide den *Ørne*-Smag
For *Døden*, som Klide til *Livet*,
For Rovfugle-Klær og Vingestag,
For *Aanden* af *Bogstaver* givet,
Ja, Smag for *Latinen*, det Jettesprog,
Hvorpaa vi indskrives i *Dødens* Bog!

Dog mægtigt er Livet i *Odins* Børn,
Endogsaa naar Huarene graane,
Thi skal sig vist brænde den gamle Örn,
I Asken som *Thjasse* neddaane,
Og skjule sin Skam i den sorte Jord,
Mens *Brage* slaar Harpen ved *Odins* Bord!

Vel haver, som *Thjasse*, *Latinus* og
En Daatter med barkede Hænder,
Hun er, som *Hardgrippe*, ei ræd for Tog,
Og Haar har den Skjuldmo paa Tænder,
Og blottet hun er ei for Skjaldepris,
Som *Skade*, saa kaldes hun *Sköite-Diis*!

Til *Havsgaard* kom *Skade* og kræved Bod,
Paa Skier med Pil og med Bue,
Da hød hende *Aser* en Hosbond god,
Hvis Fødder hun bedst monne hve,
Om *Balder* hun drömde, men keised *Njord*,
Som raslte for *Vinden* paa Hav og Jord!

Franciska hun kommer vel ogsaa hid,
Og god er hun ei at behæmpe,
Hun döver de skarpeste Sværd med Vid,
Maa hildes med List og med Lampe:
Vi hyde Forlig paa den bedste Fod,
Hun selv ma bestemme sin Mandebod!

Vi veed, at hun elsker den "store Fod",
For stor til vor Døut her i Hjemmet,
Tilpas kun for Kæmpen af Vaneblod,
Vor Fostbroder vel, men dog fremmed,
Som *Hading* og *Njord* i den svundne Old,
Saa rider Havhesten den Herre bold!

Franciska hun keiser da brat *John Bull*,
Det Bryllup det spørges saa vide,
Beskrives om Lande med Kridt og Kul,
Som Skriversne Parret kan lide,
En "Honninge-Maaned" paa Stads og Jagt,
Beseigler den snurrige Ægtepagt.

En Maaned med Frnen paa Stads og Jagt,
En Maaned med Herren paa Havet,
Saa lyder den snurrige Ægtepagt,
Som den efter *Skalda* var lavet;
Og Sögangen taaler *Franciska* ei,
Hun löber, som *Skade*, tilfjelds sin Vei.*)

Om *Thjasse* og *Skade* og *Njord* paany,
Da kvædes der sikkert paa Jorden,

*) Vil man gjøre mig den Tjeneste, at slaae op i min "Nordens Mythologi" S. 468-71 og 485-86, da har man selv Uleiligheden, men ogsaa, vil jeg haabe, Fornöielsen af at see, hvor smert det passer.

Og *Edda* hun løftes med *Priis* i *Sky*,
For *Sandsigeriet* i *Norden*;
Men hvad der i *Verden* gjør mindst *Opsigt*
Fornøier tit meer end et *Heltedigt*!

Det levende *Ord* paa vort *Modersmaal*,
Som *Aanden* i *Hjertet* indskyder,
Den levende *Røst* over *Brages* *Skaal*,
Som *lillig* fra *Hjertet* udhryder,
De gløde kun hos os i *Skov* og *Dal*,
De flamme kun yndig til *Jettens* *Kval*!

Idanne bortføres da aldrig meer,
Men *Aser* i *Norden* fornyes,
Og *Stenene* danser igien *Man* seer
Til *Staden*, hvor *Vidskab* udsynges,
I *Norge* og *Sverrig* og *Danevang*,
Hvor *Aand* sig forklarer i *Svanesang*!

N. F. S. Grundtvig.

